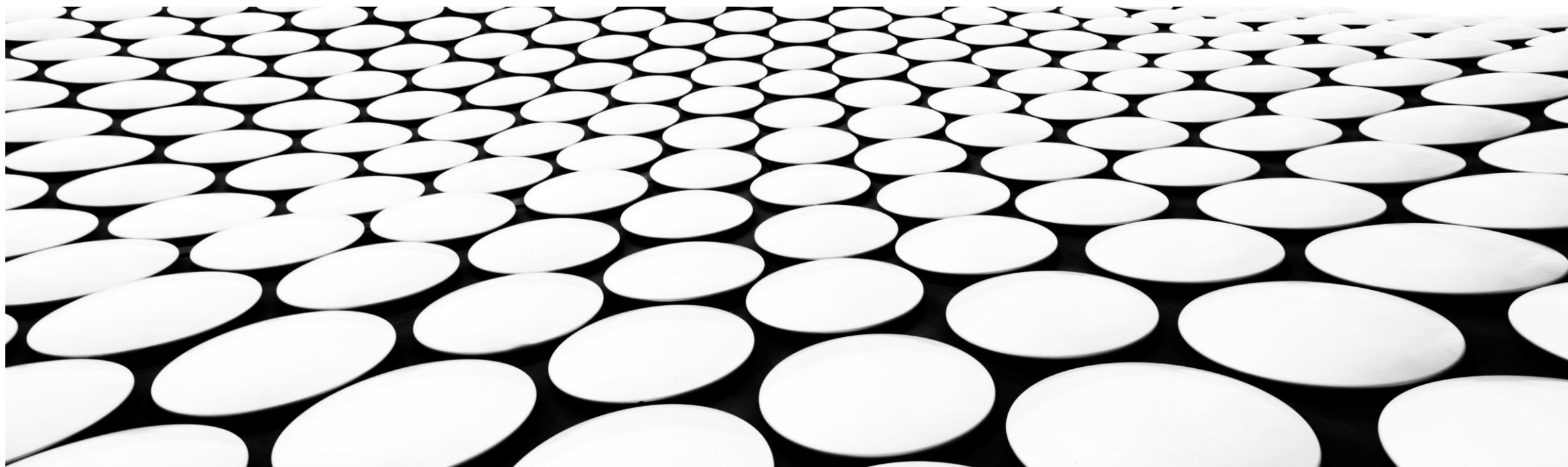

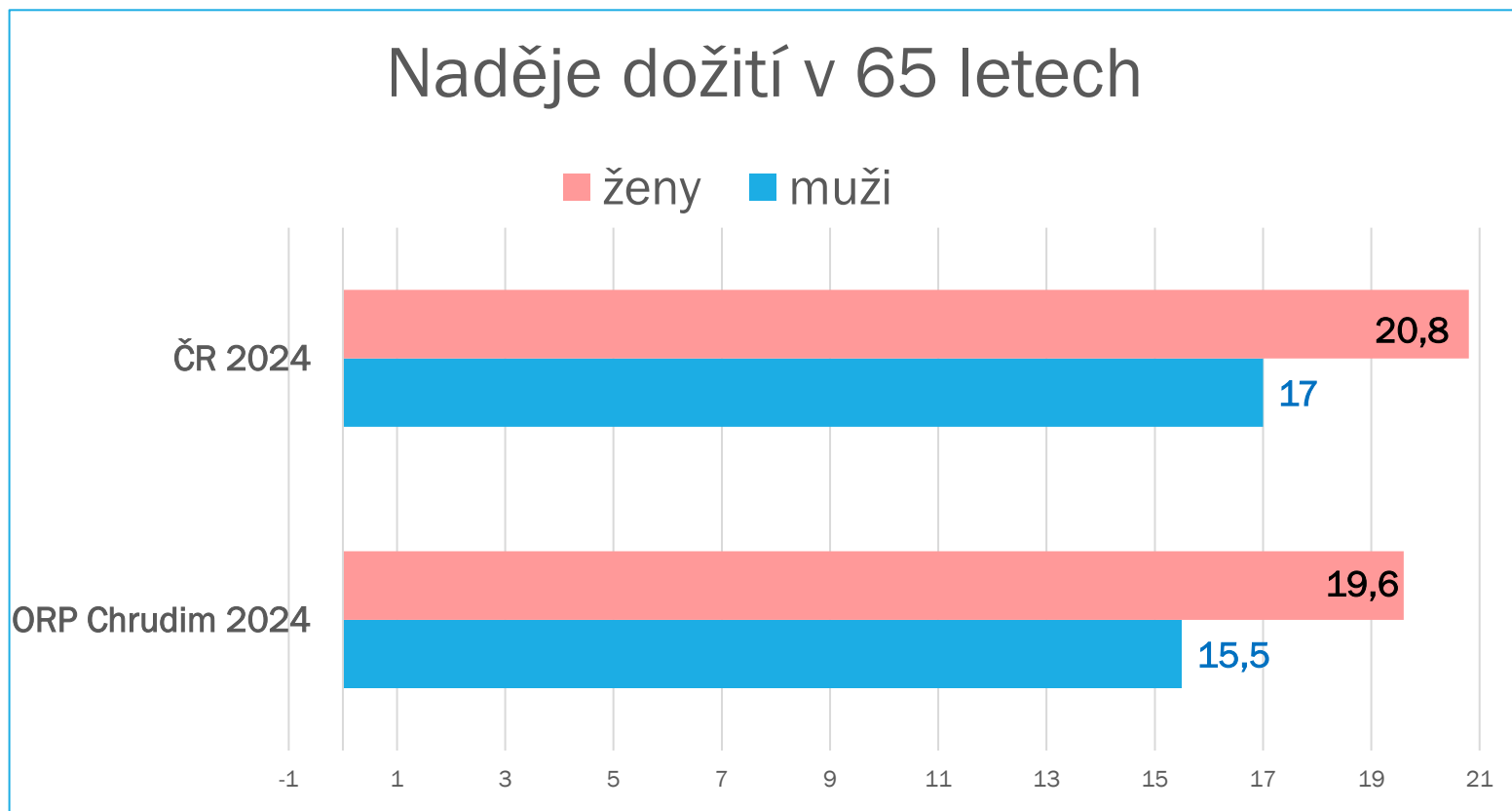
VYBRANÉ ZDRAVOTNICKÉ UKAZATELE ORP CHRUDIM

MÚ CHRUDIM 9. 4. 2026

JANA NEDBALOVÁ, KHS PARDUBICKÉHO KRAJE

STŘEDNÍ DÉLKA ŽIVOTA (2024)

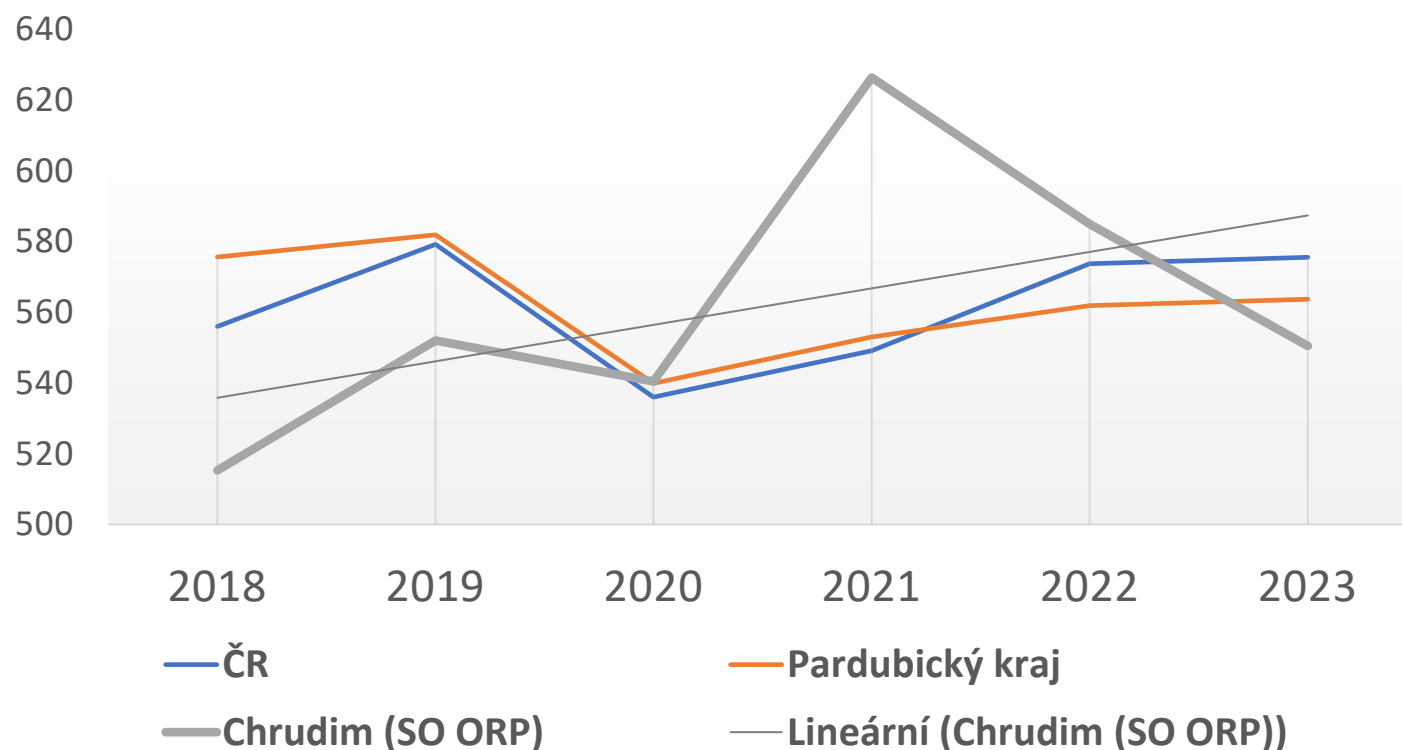

Oproti roku 2020 se v ORP Chrudim předpokládaná délka života u 65letého muže snížila o 1 rok (82 let), zatímco u 65leté ženy zůstala na předpokládané úrovni z roku 2020 (84,7 let).

Naděje dožití při narození je v ORP Chrudim mírně nižší, než je průměr v PaK a ČR (M-77,2; Ž-83,1) a zůstává na stejném předpokladu jako v roce 2020 (M-76; Ž-81,8).

INCIDENCE ZHOUBNÝCH NÁDORŮ

Standard. incidence zhoubných novotvarů
(bez dg. c44)

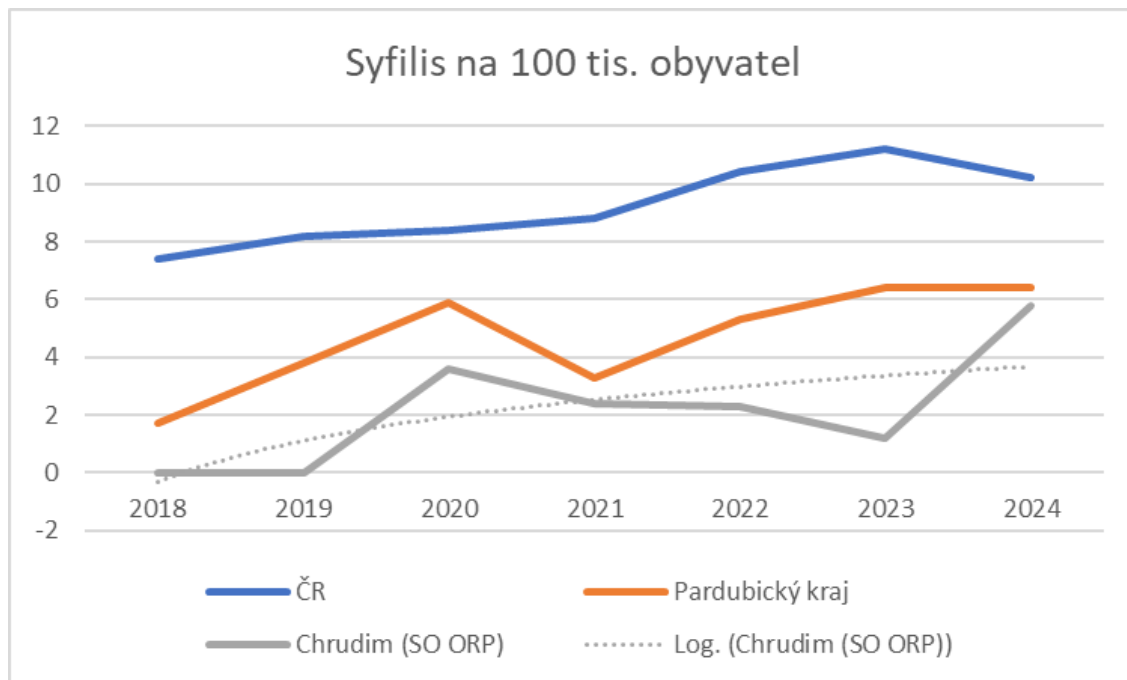

Počet nových onemocnění zhoubnými novotvary je v **ORP Chrudim** od r. **2019 celkově mírně rostoucí**, přičemž až do roku 2021 byl dlouhodobý trend incidence pod průměrem ČR i krajských hodnot. Ve stejném období růst incidence v ČR zvolna roste, zatímco v PK se incidence snižuje.

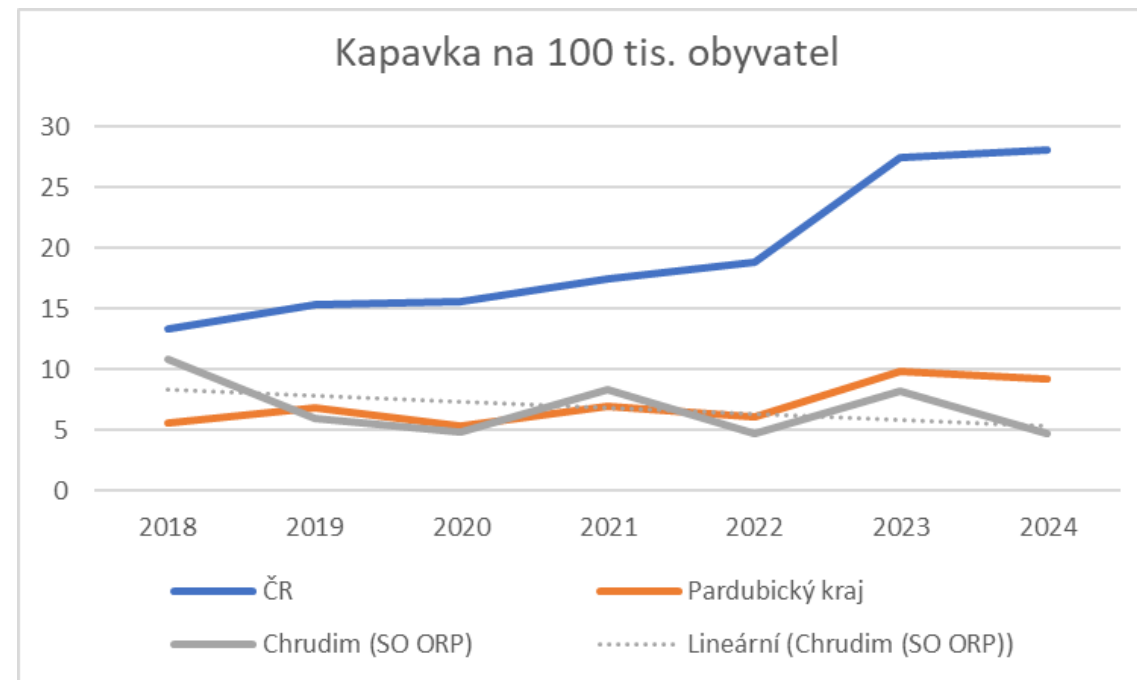
Incidenci zhoubnými nádory můžeme předpokládat s prodlužující se délkou lidského života.

SEXUÁLNĚ PŘENOSNÁ ONEMOCNĚNÍ (POVINNĚ HLÁŠENÁ)

V absolutních číslech jde v ORP Chrudim o jednotky případů s maximem 5 př./2024.

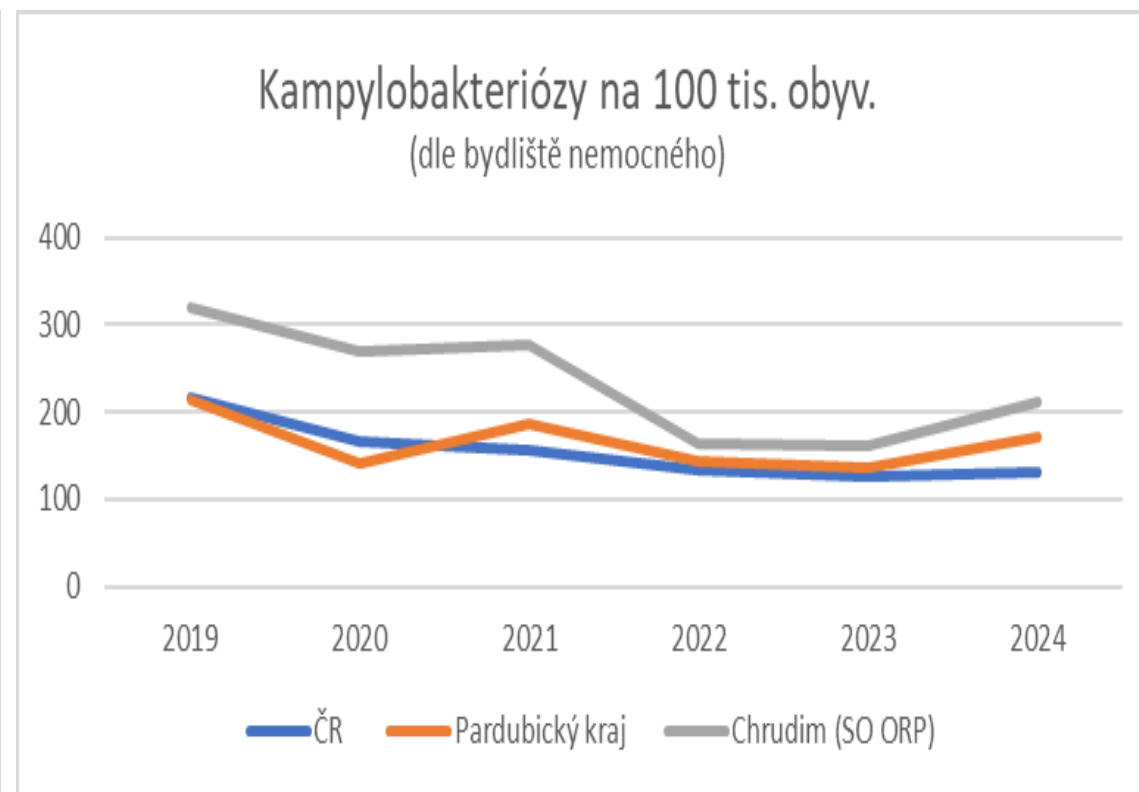
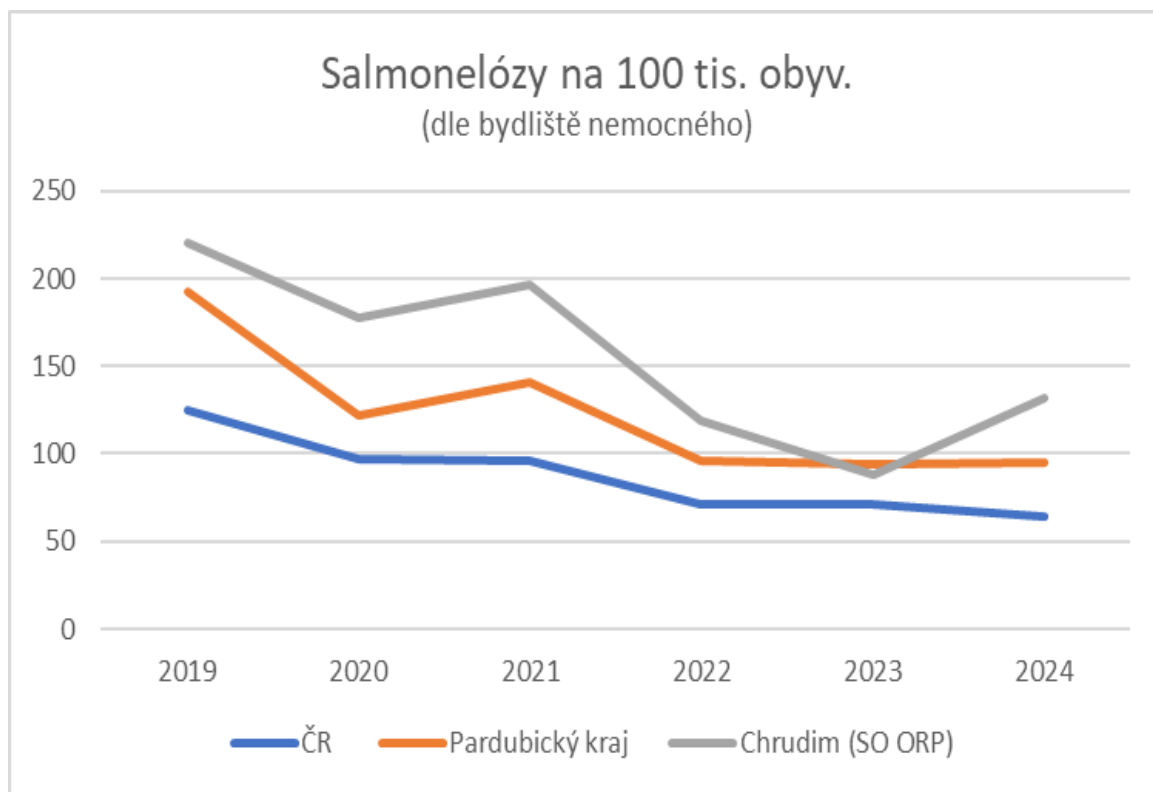

V absolutních číslech jde v ORP Chrudim o jednotky případů s maximem 9 př./2018.

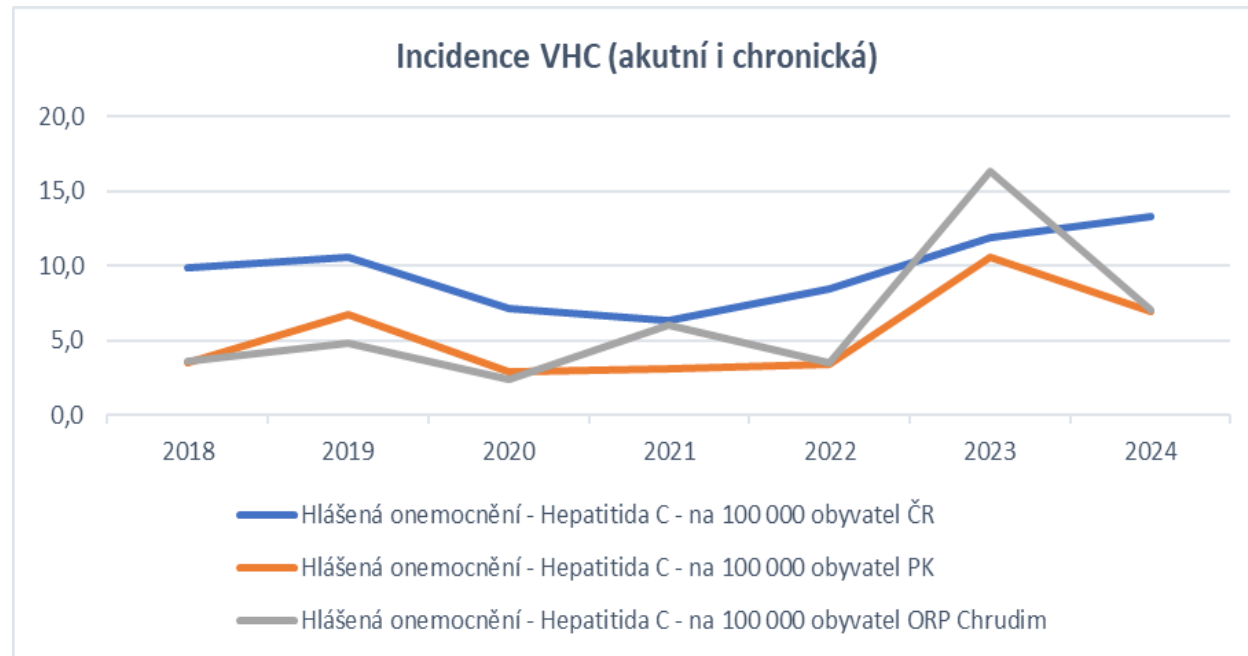
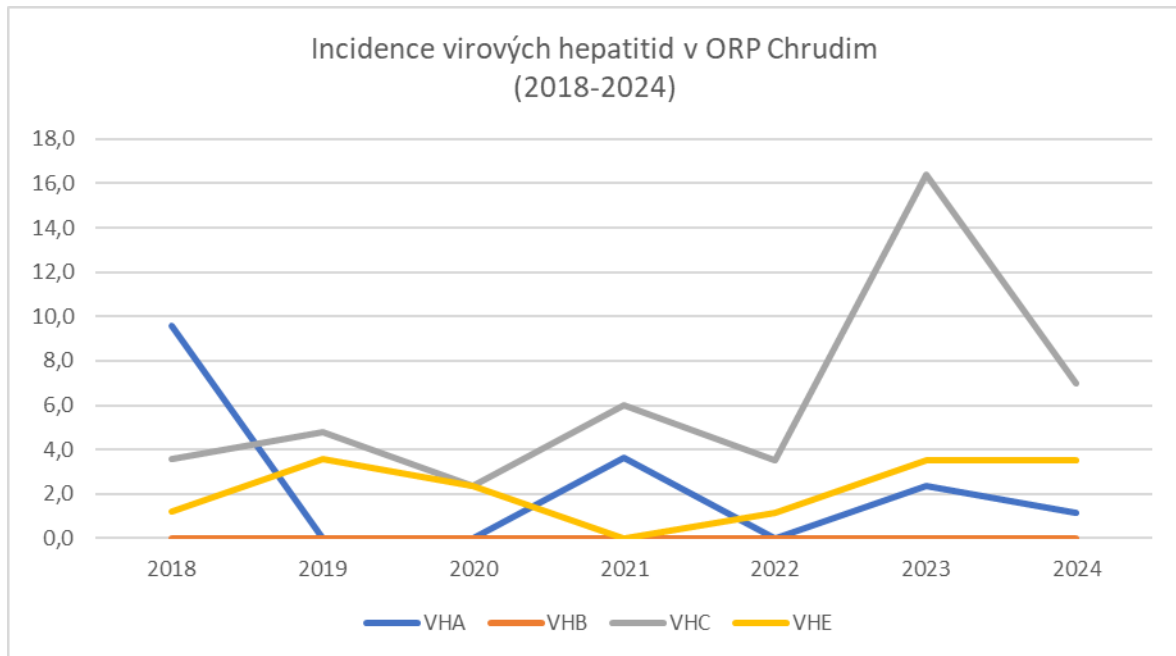
ALIMENTÁRNÍ INFEKCE

Výskyt těchto onemocnění převyšuje v ORP Chrudim dlouhodobý průměr, **po roce 2021 dochází ke zlepšení situace**. V letech 2019-2024 se v ORP Chrudim počet nemocných salmonelózou pohybuje v rozmezí 75–184 onemocnění ročně, zatímco počet hlášených kampylobakterióz je vyšší a představuje 138–267 onemocnění ročně. Trend vykázaných onemocnění dlouhodobě klesá ve shodě se situací v ČR i v kraji.

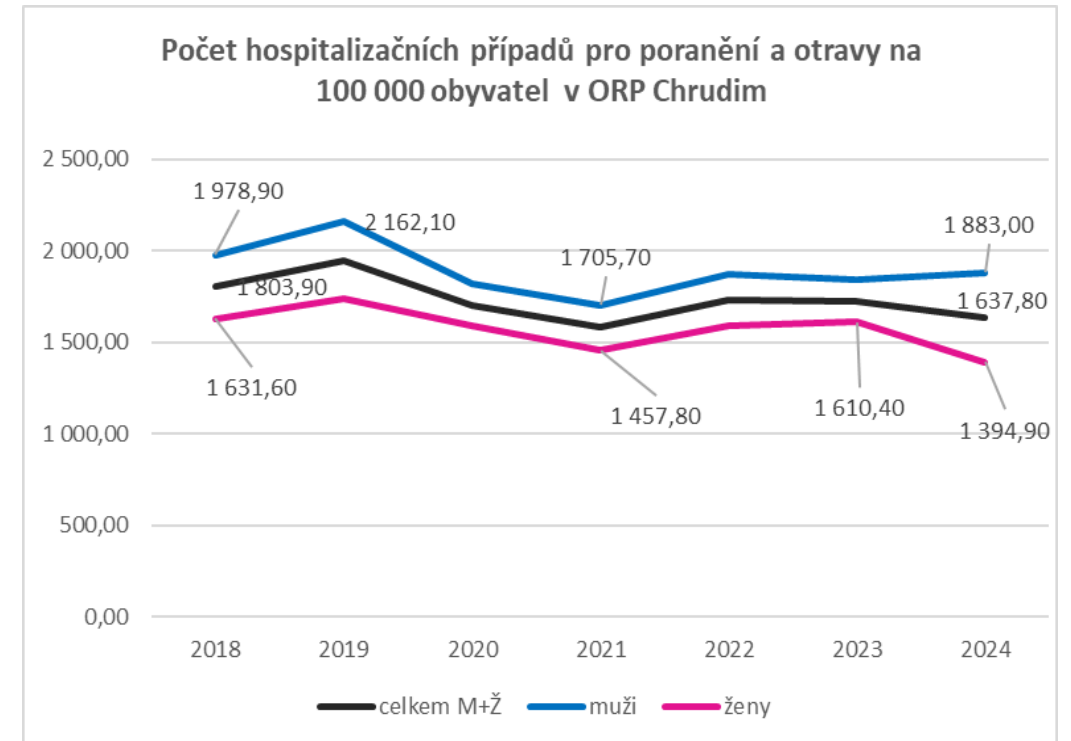
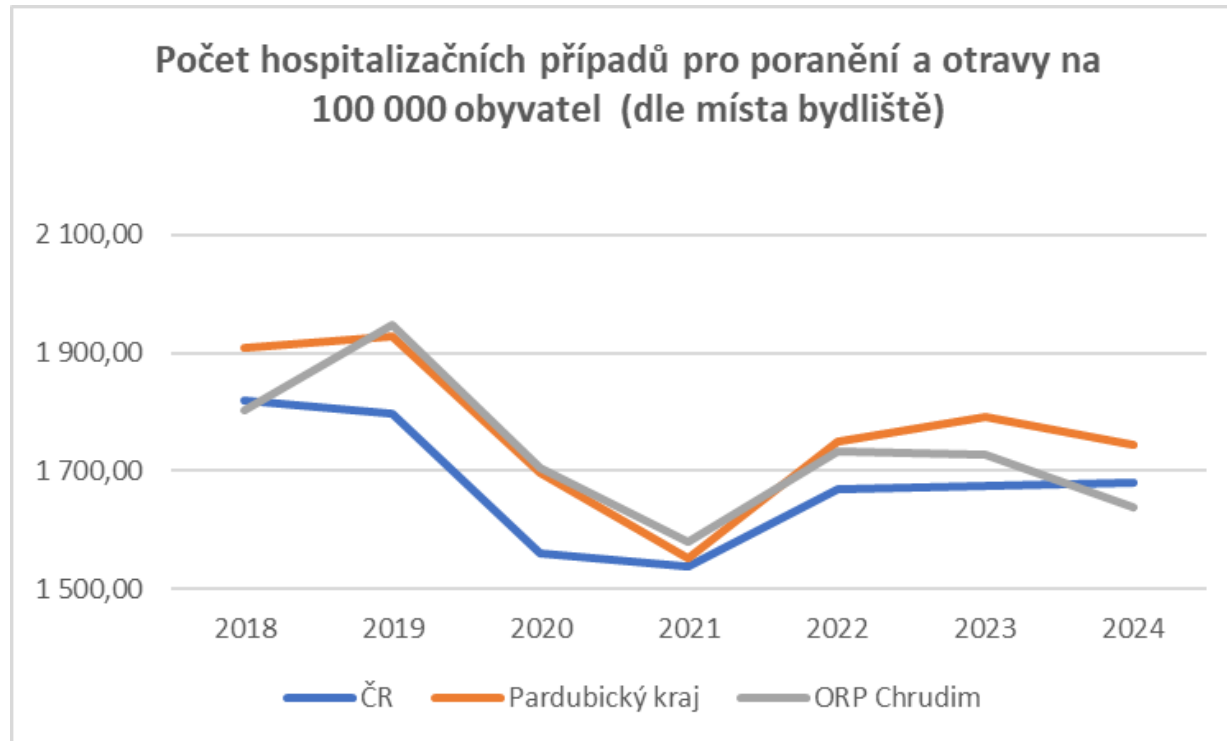
VIROVÉ HEPATITIDY (A, B, C)

Výskyt infekčních hepatitid v ORP Chrudim kopíruje celorepublikový trend, po roce 2021 je **trend vzestupný**. Výjimkou je trvale nízká incidence VHB (povinné očkování), přičemž v ORP Chrudim nejméně od sledovaného roku 2018 nebylo zaznamenáno žádné onemocnění. Výskyt VHC se zvýšil po roce 2022 v souvislosti s přílivem uprchlíků z Ukrajiny.

HOSPITALIZACE PRO ÚRAZY (DLE BYDLIŠTĚ PORANĚNÉHO A K DATU PROPUŠTĚNÍ Z HOSP.)

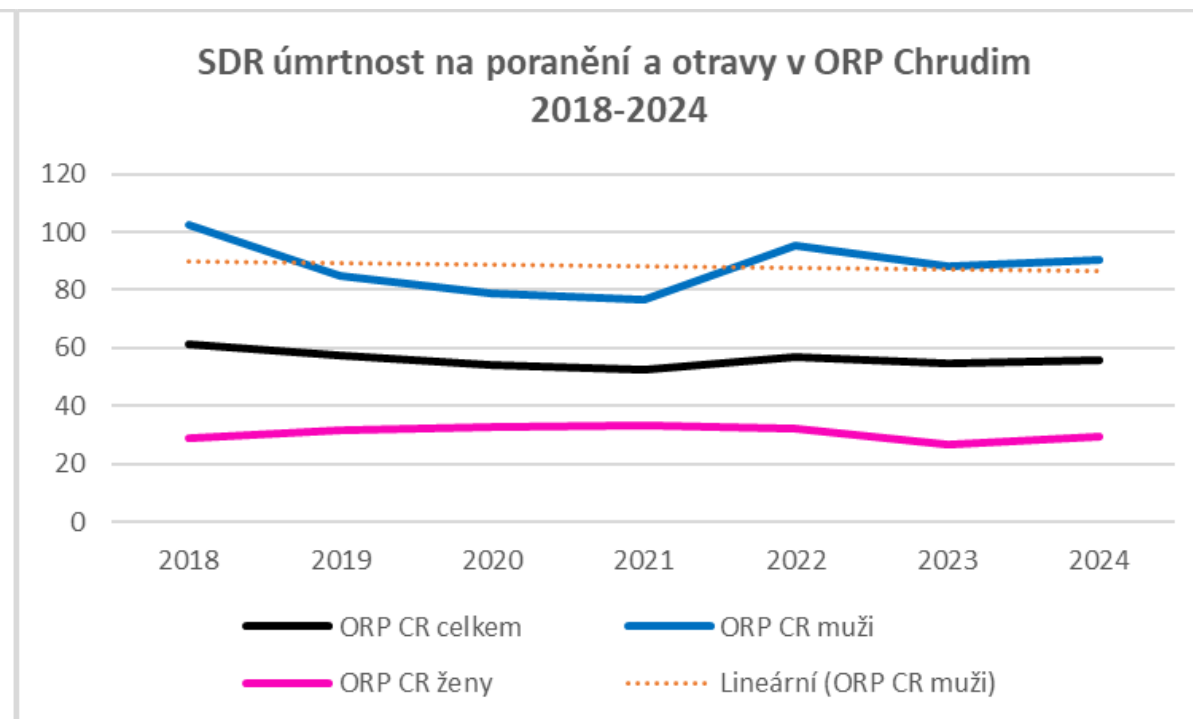
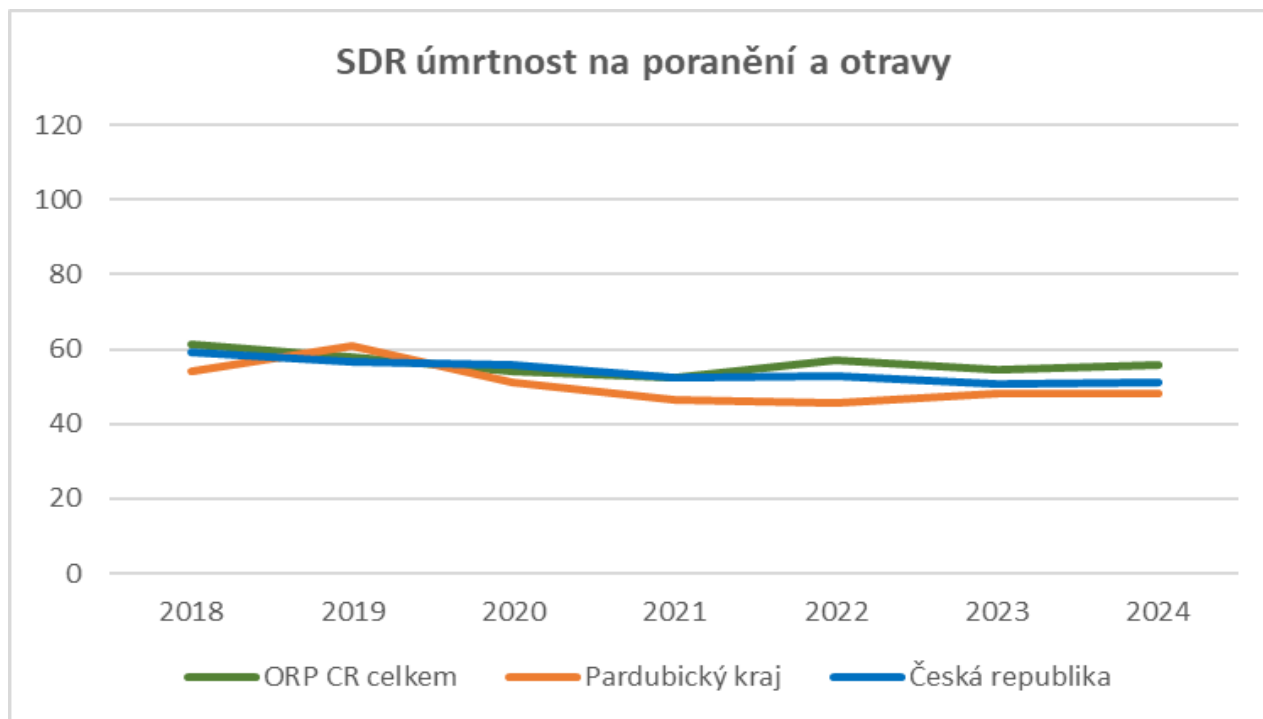
V roce 2024 mělo vážný úraz (vyžadující hospitalizaci) celkem 802 mužů a celkem 600 žen bydl. v ORP Chrudim. Situace v ORP Chrudim se shoduje se situací v kraji i celorepublikově, přičemž v roce 2024 je situace v ORP CR příznivější (nižší počet hospitalizací žen). Významný pokles trendu po roce 2019 byl ovlivněn protiepidemickými opatřeními během covidové situace.

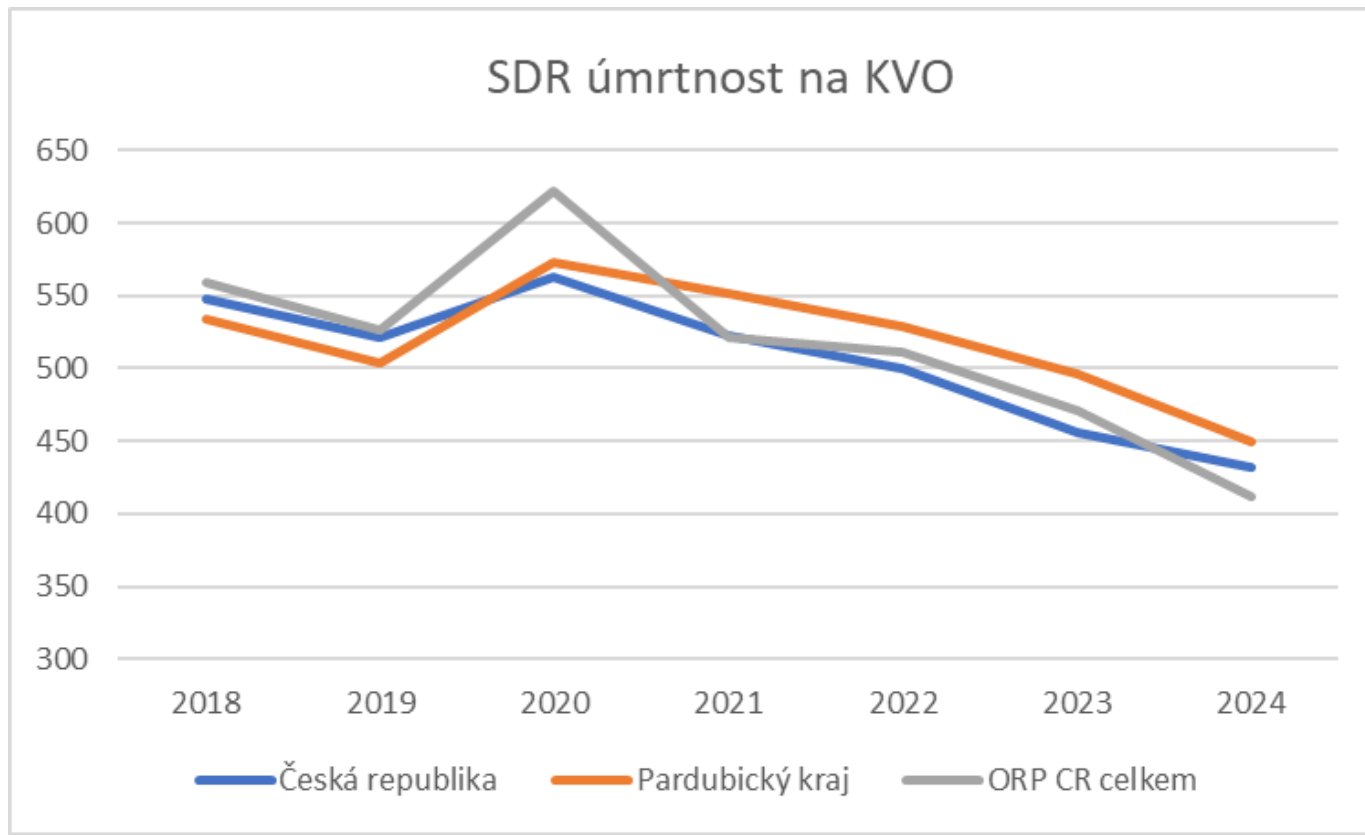
ÚMRTNOST NA PORANĚNÍ A OTRAVY

V roce 2024 je úmrtnost v ORP Chrudim vyšší oproti ČR o 8 % a o 14 % oproti krajskému průměru.

Dle pohlaví je trend v ORP Chrudim dlouhodobě vyrovnaný, mužů umírá až 3krát více než žen.

ÚMRTNOST NA NEMOCI OBĚHOVÉ SOUSTAVY 2018-2024

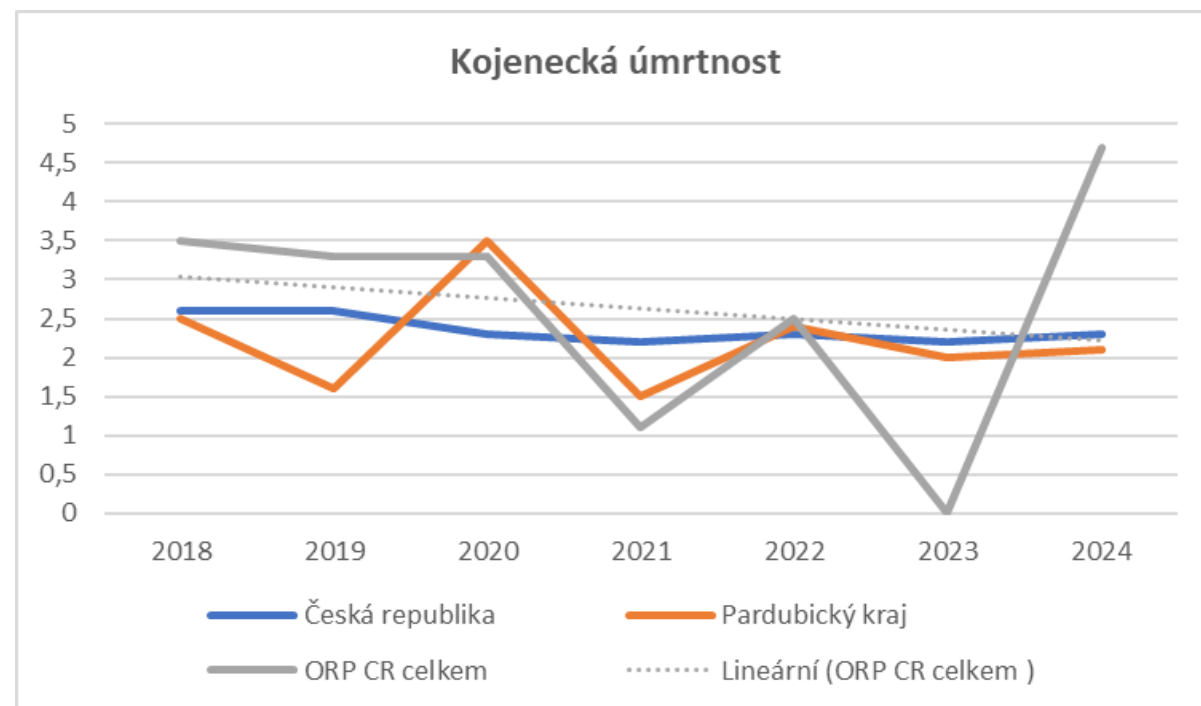
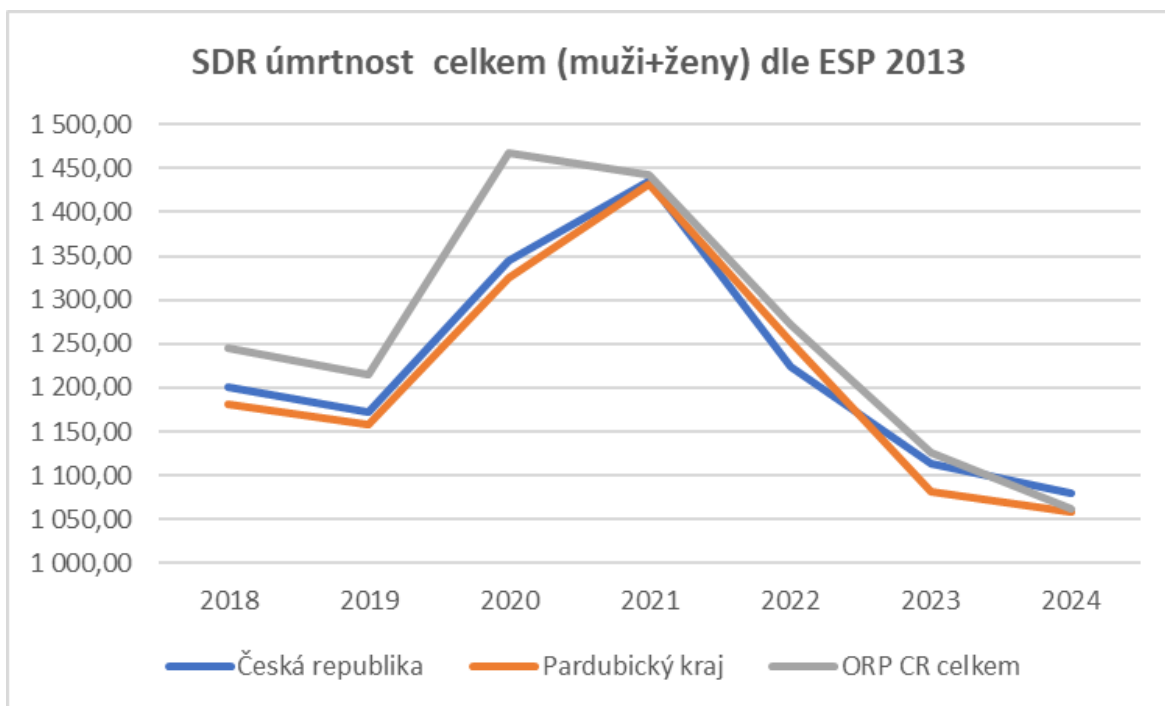

V posledním sledovaném roce 2024 úmrtnost v ORP klesla o 5% pod celorepublikový průměr a o 8,5 % pod průměrné hodnoty Pk, dlouhodobě je však mírně nadprůměrná.

CELKOVÁ ÚMRTNOST A KOJENECKÁ ÚMRTNOST (DO 1 ROKU)

Po roce 2021 se úmrtnost v ORP Chrudim přiblížila průměrným hodnotám za ČR a v posledním sledovaném roce 2024 poklesla oproti ČR o 1,6 %.

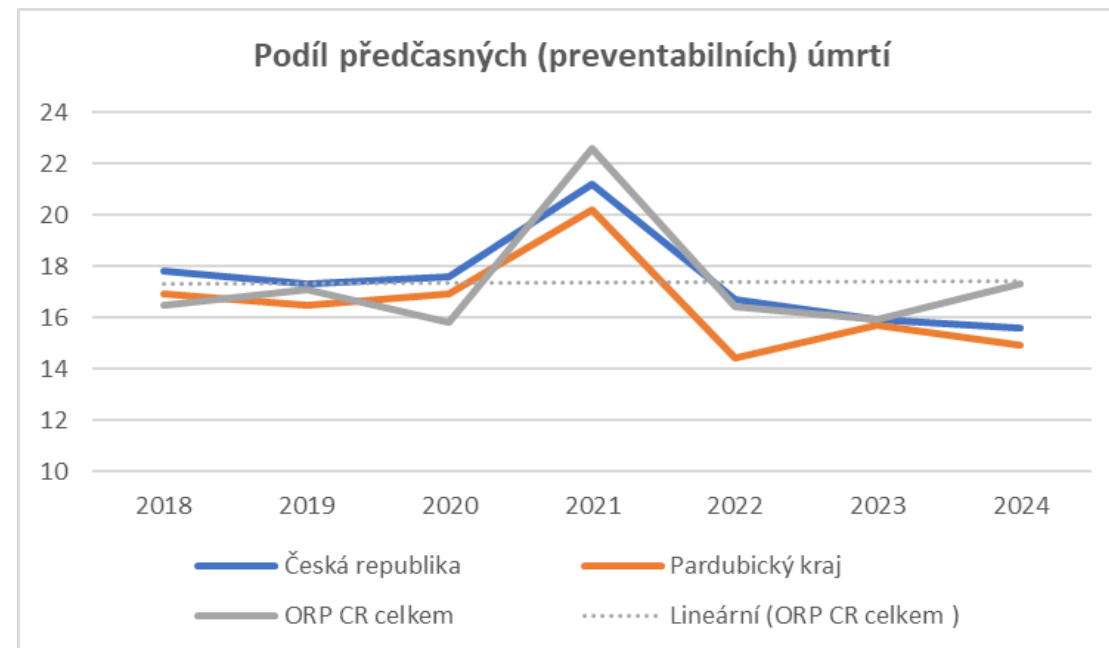
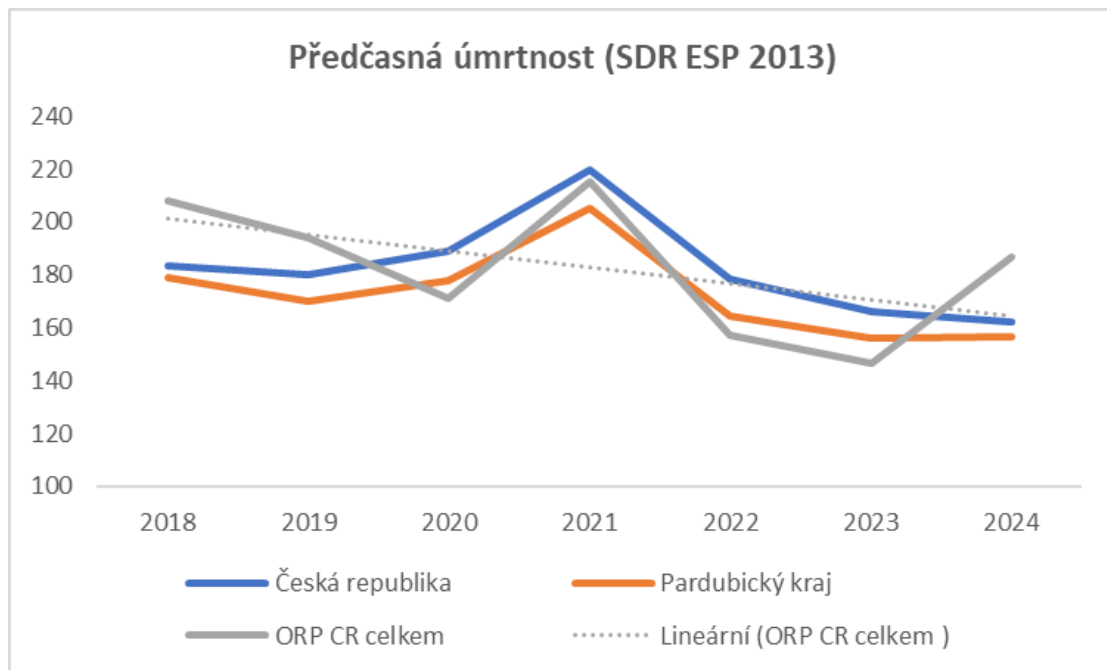
Z hlediska dlouhodobého vývoje od r. 2018 kojenecká úmrtnost v ORP Chrudim klesá, a to i přes výkyvy nad průměr v jednotlivých letech. Kojenecká úmrtnost v ČR je jedna z nejnižších ve srovnání s evropským i celosvětovým průměrem, dlouhodobě představuje úmrtnost 2-3 dětí na 1000 živě narozených.

PŘEDČASNÁ ÚMRTNOST (PŘED 65. ROKEM VĚKU)

Před 65. rokem věku umírá ročně v ČR okolo 20 tis. obyvatel (18-20 % z celkového počtu zemřelých). Celkový trend předčasné úmrtnosti klesá na všech úrovních.

Průměrné hodnoty za poslední 3 roky (2022-2024) naznačují, že preventivními opatřeními by se mohlo zabránit až 16 % předčasných úmrtí. Tento ukazatel je v ORP Chrudim vyšší (16,5 %) než v ČR (16 %) a vyšší než v Pardubickém kraji (15 %). Znamená to, že **v ORP Chrudim je teoreticky vyšší šance ovlivnit úmrtí mužů a žen před 65. rokem věku než v rámci ČR a PK.**

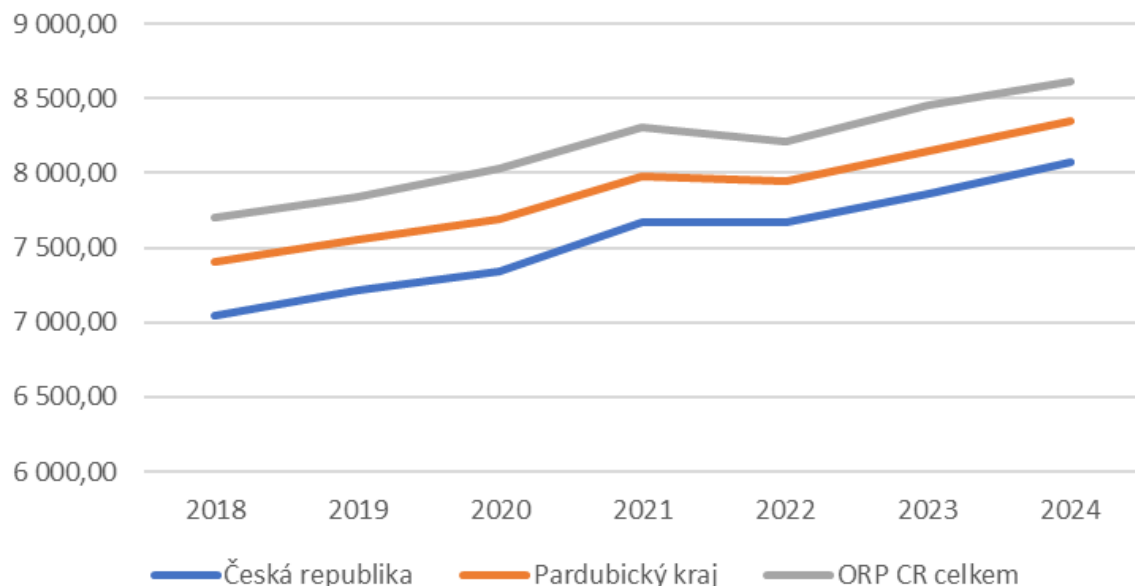

„CIVILIZAČNÍ ONEMOCNĚNÍ“

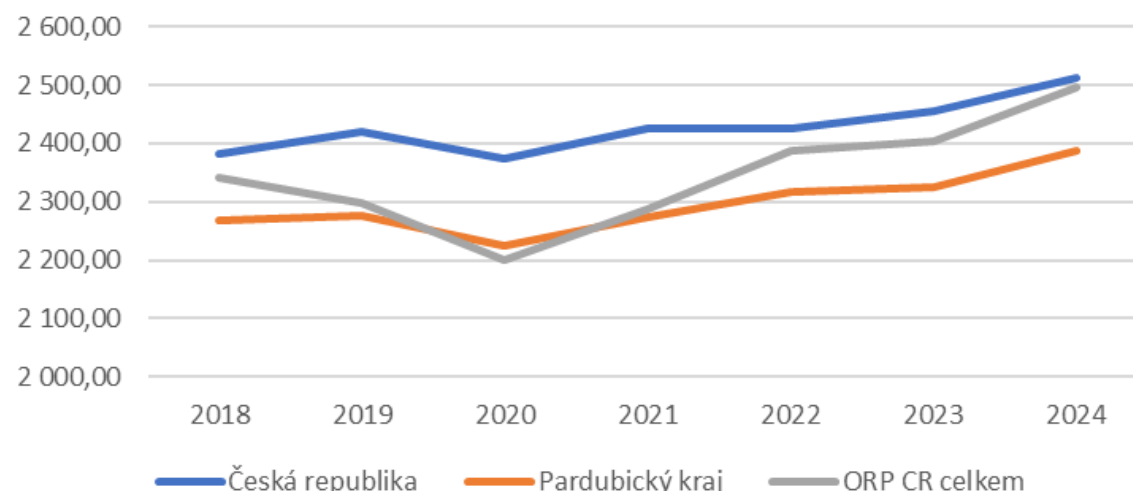
Počet léčených pacientů pro diabetes v ORP Chrudim je o 8 % nad dlouhodobým průměrem ČR. V roce 2024 byl diabetes nově diagnostikován u 769 osob s bydlištěm v ORP Chrudim. V letech 2018-2024 bylo onemocnění nově zjištěno průměrně u 938 pacientů s bydl. V ORP Chrudim.

Počet léčených astmatiků zvolna roste v rámci ČR, Pardubického kraje i ORP Chrudim. V ORP Chrudim pozorujeme strmější růst křivky z hodnot hluboko pod průměrem ČR na **hodnoty srovnatelné s celorepublikovým průměrem**, tj. okolo 2 500/100 tis. obyv. ročně léčených osob pro astma.

Počet léčených diabetiků na 100 tis. obyv.

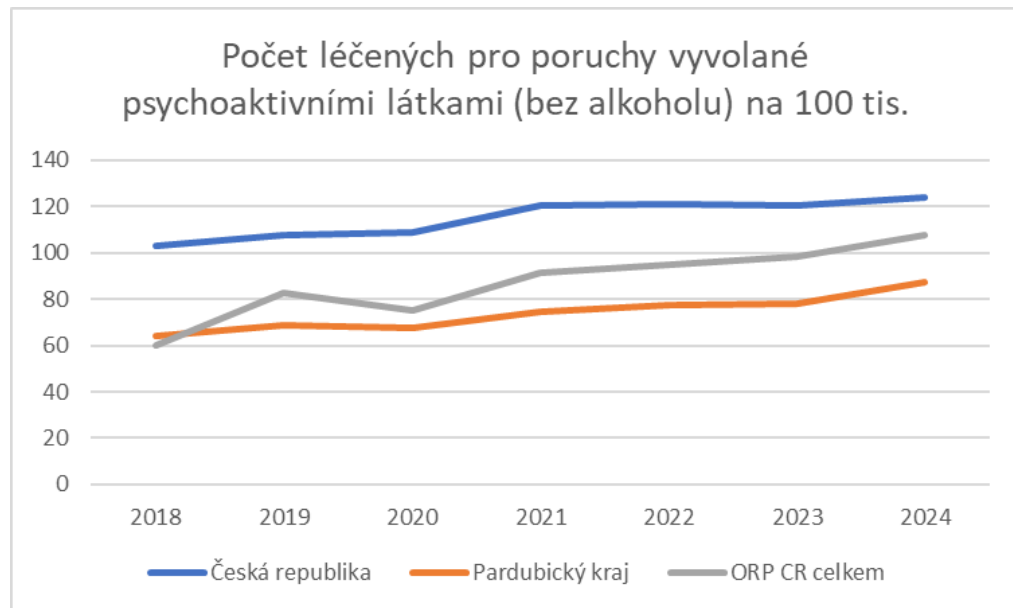

Počet léčených pro astma bronchiální na 100 tis. obyv.

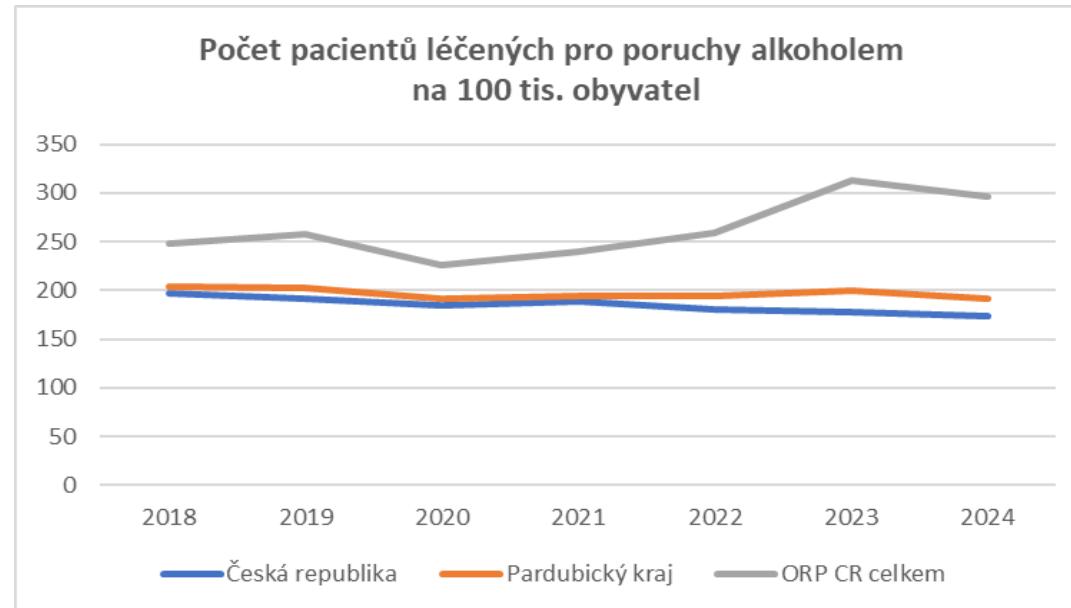

UŽIVATELÉ PSYCHOAKTIVNÍCH LÁTEK

Počet pacientů evidovaných v psychiatrických ambulancích pro užívání psychoaktivních látek **kontinuálně narůstá**. V ORP Chrudim je počet těchto pacientů trvale pod průměrem ČR, ale **nad průměrem Pardubického kraje**. V ORP Chrudim nebylo zaznamenáno od roku 2019 žádné úmrtí v důsledku předávkování vybranými návykovými látkami.

V ORP Chrudim pozorujeme po roce 2020, na rozdíl od celorepublikového trendu a vývoje situace v Pardubickém kraji, **vzestupný trend** v počtu léčených osob pro poruchy vyvolané alkoholem. **Celorepublikový průměr byl v roce 2024 překročen v ORP Chrudim o cca 70 %**. V r. 2024 se pro duševní poruchy způsobené alkoholem léčilo 254 obyvatel s bydlištěm v ORP Chrudim.

SHRNUTÍ VYBRANÝCH UKAZATELŮ - ORP CHRUDIM

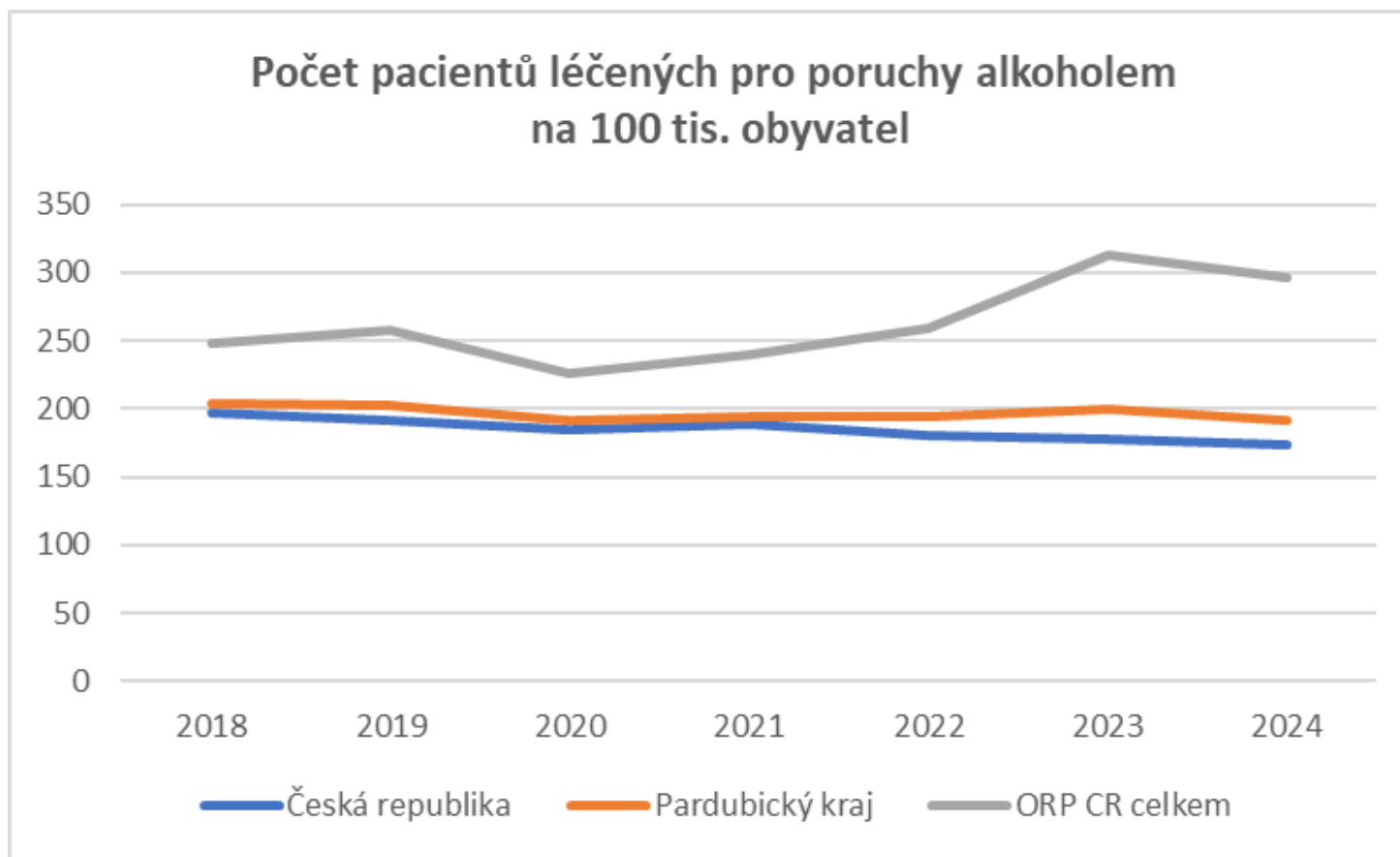
Příznivý vývoj situace

- Trend počtu alimentárních nákaz po roce 2021 klesá, přestože počet onemocnění je dlouhodobě nadprůměrem ČR i PK
- Výskyt syfilis a kapavky je hluboko pod průměrem ČR i PK
- Došlo k poklesu celkové úmrtnosti. Z dlouhodobě nadprůměrných hodnot je celková úmrtnost v r. 2024 pod průměrem ČR
- Úmrtnost na nemoci oběhové soustavy klesá a v roce 2024 poklesla pod průměrné hodnoty za ČR
- Nebylo zaznamenáno žádné úmrtí v důsledku předávkování psychoaktivními látkami

Nepříznivý vývoj

- Střední délka života a naděje dožití v ORP Chrudim je mírně nižší než v ČR, hlavně u mužů
- Nadprůměrná incidence a vzestupný trend hepatitidy C
- Dlouhodobě vyšší počet úrazů vyžadujících hospitalizaci (muži!)
- SDR úmrtnost na poranění a otravy je mírně nad průměrem ČR i PK (2022-2024)
- Počet léčených pacientů pro astma roste
- Počet léčených diabetiků je v ORP Chrudim o 8 % nad průměrem ČR, vývoj situace se neliší od ČR
- Počet léčených uživatelů psychoaktivních látek je vyšší, než je průměr ČR a roste
- Počet pacientů léčených pro poruchy alkoholem je v ORP Chrudim dlouhodobě nadprůměrný, na rozdíl od vývoje situace v ČR, roste.

UKAZATEL S NEJVYŠŠÍ ODCHYLKOU OD PRŮMĚRU

ZÁVĚR A DISKUZE

Hledejme odpovědi na otázky proč

Vyšší hodnota nemusí vždy znamenat nepříznivý stav

Validní závěry vyžadují další zkoumání ukazatelů, zejména těch, kde je odlišný vývoj od situace v ČR

Otázky pro širší odborné plénum (terénní pracovníky, neziskové organizace, koordinátory prevence, psychology, sociology, lékaře...)

Co můžeme ovlivnit? Jak?